

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту соціальної та
політичної психології
від «05» грудня 2024 року,
протокол № 13/24

Директор

Микола СЛЮСАРЕВСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОПИТУВАННЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ ТА СТЕЙКГОЛДЕРІВ В
ІНСТИТУТІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
НАПН УКРАЇНИ**

КИЇВ 2024_

ЗМІСТ

Загальні положення	
Основні методи, інструменти та зміст опитувань	
Процедура організації і проведення опитувань	
Періодичність проведення опитувань	
Врахування результатів опитувань	
Прикінцеві положення	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Інституті, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, з урахуванням Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG, 2015).

1.2. Положення регламентує порядок, процедуру організації, проведення та аналізу опитувань серед учасників освітнього процесу та стейкхолдерів Інституту з метою системного моніторингу та удосконалення освітньої діяльності.

1.3. Визначення термінів:

Опитування – організований збір інформації від респондентів з метою оцінювання якості освітніх програм та вдосконалення освітньої діяльності.

Стейкхолдер – особа чи організація, зацікавлена у результатах освітньої діяльності Інституту (роботодавці, випускники, громадські організації тощо).

Робоча група – колектив працівників Інституту та за потреби стейкхолдерів/експертів, відповідальний за підготовку та опрацювання інструментів опитування.

Анкетування – метод збору даних за допомогою структурованих опитувальних форм (анкет).

Звітування – надання узагальнених результатів опитування керівництву та зацікавленим сторонам.

1.4. Опитування проводяться з метою:

- оцінювання якості освітніх програм і викладання;
- визначення рівня задоволеності учасників освітнього процесу;
- збору рекомендацій для вдосконалення організації освітнього процесу;
- забезпечення прозорого зворотного зв'язку зі стейкхолдерами.

1.5. Усі опитування здійснюються на засадах:

- добровільності участі;
- анонімності та конфіденційності;
- дотримання принципів академічної доброчесності та етичних норм соціологічних досліджень.

Результати оприлюднюються в узагальненому вигляді на сайті Інституту, інформаційних стендах або іншим публічним способом.

1.6. Визначення конкретних методів і інструментів опитувань, а також складу робочої групи, затвердження анкет та контроль за проведенням здійснюються відповідно до розділу 2 цього Положення.

1.7. Результати опитувань узагальнюються у формі звітів, які включають кількісні та якісні показники, виявлені проблемні зони та рекомендації для

покращення освітньої діяльності. Контроль за впровадженням рекомендацій здійснюється керівниками структурних підрозділів з щорічним звітуванням перед Вченою радою Інституту.

1.8. Участь у опитуваннях та використання їх результатів регламентується розділом 6 цього Положення, що гарантує захист прав респондентів і обмежує використання даних виключно для удосконалення освітньої діяльності.

2. ОСНОВНІ МЕТОДИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ЗМІСТ ОПИТУВАНЬ

2.1. Опитування в Інституті проводяться із застосуванням різних методів: анкетування, інтерв'ювання, фокус-груп, кейс-обговорень та онлайн-опитувань, залежно від цілей дослідження.

2.2. Основним інструментом є анкета, яка розробляється з дотриманням принципів валідності, надійності та нейтральності формулювань. Проект анкети підготовлює робоча група, до складу якої входять:

- представники відділу науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень та освітньої діяльності;
- представники відділу аспірантури та докторантури;
- гарант освітньої (освітньо-наукової) програми;
- за згодою – представники здобувачів освіти.

Анкета проходить обговорення на засіданні проектної групи та затверджується заступником директора з науково-методичної роботи. За потреби до розроблення інструментарію залучаються зовнішні експерти або представники стейкхолдерів (роботодавців, випускників).

2.3. Опитування можуть проводитися у паперовій або онлайн-формі, залежно від зручності респондентів та цілей дослідження.

2.4. Зміст опитування формується з урахуванням категорії респондентів:

- здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії;
- роботодавці та інші стейкхолдери;
- випускники;
- наукові працівники.

2.5. Опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії передбачає отримання інформації про:

- рівень задоволеності якістю освітньої (освітньо-наукової) програми;
- якість кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення;
- якість викладання навчальних дисциплін;
- якість проведення контрольних заходів, об'єктивність оцінювання та наявність/відсутність інформування про критерії і методи оцінювання заздалегідь, зрозумілість і прозорість критеріїв оцінювання з дисципліни;
- якість організації / супроводу самостійної роботи;
- якість практичної підготовки;

- дотримання принципів студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання, гнучкості освітніх траєкторій тощо;
- рівень задоволеності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії організаційною та інформаційною підтримкою;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- дотримання в Інституті вимог із запобігання корупції;
- реагування в Інституті на встановлені факти булінгу, дискримінації, дотримання процедур вирішення конфліктів;
- реалізацію права на навчання за освітньою (освітньо-науковою) програмою осіб з особливими освітніми потребами тощо.

2.6. Опитування роботодавців спрямоване на отримання інформації про:

- відповідність компетентностей, набутих здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, посадовим обов'язкам;
- рівень задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Інституті;
- відповідність потребам ринку праці у випускниках за даною освітньою (освітньо-науковою) програмою (спеціальністю);
- рівень конкурентоспроможності випускників Інституту;
- затребуваність освітньої (освітньо-наукової) програми;
- потребу у інших освітніх пропозиціях;
- можливості для розширення напрямів взаємодії із роботодавцями та залучення їх до освітнього процесу тощо.

2.7. Опитування випускників передбачає отримання інформації про:

- якість освітньої (освітньо-наукової) програми за якою було здобуто вищу освіту ступеня доктора філософії;
- відповідність змісту їхньої освіти потребам ринку праці;
- можливість працевлаштування за здобутою кваліфікацією;
- потреби в освітніх пропозиціях для подальшого професійного та кар'єрного зростання тощо.

2.8 Опитування наукових (науково-педагогічних) працівників спрямоване на отримання інформації про:

- заходи для підвищення якості організації освітнього процесу;
- існування можливостей одержати підтримку в розвитку своїх навичок у сфері педагогічної діяльності та стимулів для професійного розвитку;
- заохочення наукової діяльності для посилення зв'язку між освітою та дослідженнями;
- застосування інноваційних методів викладання і нових технологій організації та проведення досліджень;
- дотримання чітких, прозорих і справедливих процедур відбору працівників і забезпечення належних умов для їх професійної діяльності;
- якість інфраструктури Інституту.

3. ПРОЦЕДУРА ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ

3.1. Ініціаторами організації опитування в Інституті можуть бути директор, заступники директора, гарант освітньої (освітньо-наукової) програми, наукові працівники (викладачі), Рада молодих вчених Інституту.

3.2. Опитування проводяться з метою вивчення думки щодо організації освітнього процесу, якості освітніх програм та конкретних питань, які потребують глибшого аналізу.

3.3. За необхідності проводяться додаткові тематичні опитування з актуальних питань.

3.4. Технічну та організаційно-методичну підтримку здійснюють відділ науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень та освітньої діяльності і відділ аспірантури та докторантури.

3.5. Опитування можуть проводитися різними структурними підрозділами Інституту та Приймальною комісією (опитування потенційних абітурієнтів).

3.6. Результати опитувань та рекомендації надаються керівництву Інституту, керівникам структурних підрозділів, гаранту програми, Раді молодих вчених та ін. Результати можуть обговорюватися на нарадах, засіданнях проектних груп і Вченої ради.

4. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ

4.1. Опитування здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук проводяться не рідше одного разу на рік (зазвичай у другому семестрі), із додатковими тематичними або вибірковими опитуваннями:

- після завершення навчальних компонентів;
- після проходження практики;
- після етапів атестації та захисту дисертацій;
- у разі виявлення проблем у організації освітнього процесу або звернень респондентів.

4.2. Опитування науково-педагогічних працівників проводяться не рідше одного разу на два роки, з можливістю додаткових тематичних опитувань за потреби.

4.3. Опитування випускників та роботодавців проводяться не рідше одного разу на два роки, із можливістю додаткових цільових досліджень.

4.4. Опитування потенційних абітурієнтів проводяться щорічно.

4.5. Додаткові опитування за тематикою, періодичністю та цілями визначаються наказом директора або рішенням Вченої ради Інституту з урахуванням потреб системи забезпечення якості освіти.

5. ВРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАНЬ

5.1. Результати опитувань враховуються при:

- удосконаленні організації освітнього процесу;

- перегляді й оновленні змісту освітніх (освітньо-наукових) програм, удосконаленні змісту та структури навчальних дисциплін, розробці змісту нових навчальних дисциплін, зокрема вибіркових;
- оновленні змісту, структури практики, перегляді тривалості та/або термінів проведення практики;
- виборі технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- розробленні нових освітніх пропозицій Інституту;
- розробленні програм підвищення кваліфікації наукових працівників (викладачів);
- оновленні фонду бібліотеки Інституту;
- удосконаленні інформаційної політики Інституту тощо.

6. ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ РЕСПОНДЕНТІВ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАНЬ

6.1. Участь в опитуваннях є добровільною. Жоден учасник освітнього процесу або стейкхолдер не може бути примушений до участі в опитуванні чи зазнавати будь-яких негативних наслідків у разі відмови від участі.

6.2. Опитування проводяться з дотриманням принципів анонімності та конфіденційності. Збирання персональних даних респондентів не допускається, за винятком випадків, коли це прямо передбачено метою дослідження та на це надано окрему інформовану згоду респондента.

6.3. Первинні (сирі) результати опитувань зберігаються у знеособленому вигляді. Доступ до них мають лише уповноважені працівники відділу науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень та освітньої діяльності і відділу аспірантури та докторантури Інституту.

6.4. Забороняється використання результатів опитувань для:

- застосування дисциплінарних або адміністративних санкцій до окремих здобувачів освіти;
- ідентифікації конкретних респондентів;
- будь-яких форм тиску на учасників освітнього процесу.

6.5. Узагальнені результати опитувань та ключові управлінські рішення, ухвалені за їх підсумками, оприлюднюються на офіційному сайті Інституту або доводяться до відома учасників освітнього процесу іншим публічним способом не пізніше ніж через два місяці після завершення опитування.

6.6. Учасники освітнього процесу мають право звернутися до адміністрації Інституту або до заступника директора з науково-методичної роботи у разі порушення принципів анонімності, конфіденційності чи добровільності участі в опитуваннях.

6.7. Використання результатів опитувань здійснюється виключно з метою вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти та освітньої

діяльності, перегляду освітніх програм, змісту освітніх компонентів, методів навчання та управлінських рішень в Інституті.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення набирає чинності з дати затвердження його вченою радою Інституту.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються в установленому в Інституті порядку.